

Міністерство освіти і науки України

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Навчально-науковий юридичний інститут

Ю.В. Кернякевич-Танасійчук

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧА ПОЛІТИКА

*Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять
студентів денної та заочної форм навчання*

Івано-Франківськ, 2023

Затверджено на засіданні кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права (протокол № 1 від 28 серпня 2023 року).

Схвалено на засіданні науково-методичної ради навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 1 від 28 серпня 2023 року)

Рекомендовано до друку на засіданні вченої ради навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 1 від 29 серпня 2023 року)

Рецензенти:

І. В. Козич – доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Ю. І. Микитин – кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Кернякевич-Танасійчук Ю.В. Кримінально-виконавча політика: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять студентів денної та заочної форм навчання. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2023. 35 с.

Методичні вказівки розроблені на основі навчального плану навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і призначені для підготовки до семінарських занять з навчальної дисципліни «Кримінально-виконавча політика», а також для підготовки до здачі заліку. У методичних вказівках викладені: завдання до семінарських занять, які включають короткі методичні рекомендації, що полегшать підготовку до занять, переліки питань, які виносяться на обговорення на занятті, практичних завдань. У кінці методичного посібника поданий перелік літератури та перелік нормативно-правових актів, які регулюють відповідний вид відносин станом на 1 серпня 2023 року.

Методична розробка призначена для студентів, аспірантів, викладачів.

© Кернякевич-Танасійчук Ю.В., 2023

© Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	4
СТРУКТУРА І ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
СЕМІНАРСЬКІ (ПРАКТИЧНІ) ЗАНЯТТЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	11
<i>Семінарське заняття № 1</i>	11
<i>Семінарське заняття № 2</i>	12
<i>Семінарське заняття № 3</i>	14
<i>Семінарське заняття № 4</i>	15
<i>Семінарське заняття № 5</i>	16
<i>Семінарське заняття № 6</i>	17
<i>Семінарське заняття № 7</i>	18
<i>Семінарське заняття № 8-9</i>	20
СЕМІНАРСЬКІ (ПРАКТИЧНІ) ЗАНЯТТЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	22
<i>Семінарське заняття № 1</i>	22
<i>Семінарське заняття № 2</i>	23
<i>Семінарське заняття № 3</i>	25
<i>Семінарське заняття № 4</i>	26
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	28

ВСТУП

В основі формування та розвитку правової держави, різних галузей законодавства, практики застосування його норм лежить політика, яка відображає принципи, стратегію, основні напрямки і методи досягнення соціальних цілей, котрі ставить перед собою суспільство, політичні і владні структури, що його представляють.

Говорячи про кримінально-виконавчу політику, насамперед необхідно з'ясувати зміст такого, поняття як «політика».

Кожна суверенна та незалежна держава з метою виконання завдань, які стоять перед нею, здійснює певну, притаманну їй політику, яка, в свою чергу, поділяється на зовнішню та внутрішню. Важливою складовою внутрішньої політики держави є її політика в сфері боротьби зі злочинністю, одним із головних завдань якої є організація ефективної боротьби зі злочинністю для забезпечення захисту прав та свобод людини і громадянина, законних інтересів і прав юридичних осіб, держави та суспільства в цілому від злочинних посягань.

Для виконання поставлених перед нею завдань кримінальна політика визначає основні напрямки, методи та засоби боротьби держави зі злочинністю, форми, завдання та зміст діяльності правоохоронних органів і суспільних організацій, які беруть участь в її здійсненні. Ця діяльність є багатогранною та різновекторною. Відповідно дослідження, аналіз і пошук шляхів вдосконалення кримінально-виконавчої політики має великий навчально-науковий потенціал.

Програма вивчення навчальної дисципліни за самостійним вибором студента «Кримінально-виконавча політика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»).

Предметом вивчення навчальної дисципліни виступає складова частина політики держави у сфері боротьби зі злочинністю, яка встановлює основні

напрямки діяльності державних органів та громадських організацій у сфері виконання та відбування кримінальних покарань.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Кримінально-виконавча політика» є складовою для поглибленого вивчення кримінально-правового циклу, і пов'язана з такими дисциплінами як «Кримінальне виконавче право», «Кримінальне право», «Кримінальне процесуальне право», «Кримінально-правова політика в системі політики боротьби зі злочинністю», «Кримінологічна (профілактична) політика».

Метою вивчення навчальної дисципліни «Кримінально-виконавча політика» є формування системи знань про кримінально-виконавчу політику, вивчення досвіду реалізації і вдосконалення кримінально-виконавчої політики за кордоном; аналіз основних проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики, що потребують розв'язання; шляхів і способи розв'язання проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики.

Основними цілями вивчення дисципліни «Кримінально-виконавча політика» є набуття здобувачами освіти знань та розуміння кримінально-виконавчої політики, системний аналіз механізмів реалізації, самостійне вміння тлумачити і застосовувати відповідні правові приписи; сутності кримінально-виконавчої політики елементу політики у сфері боротьби зі злочинністю.

Відповідно до навчального плану навчальна дисципліна включає лекції, семінарські (практичні) заняття та самостійну роботу студентів. У лекціях викладаються основні теоретичні поняття курсу, акцентується увага на важливих, проблемних моментах, практичних можливостях реалізації кримінально-виконавчої політики тощо. Глибше розуміння основи кримінально-виконавчої політики, її теоретичного підґрунтя, системний аналіз механізмів реалізації, забезпечується в процесі самостійної роботи студентів при підготовці ними до семінарських (практичних) занять та опрацюванні тем, що охоплюються програмою курсу, але не винесені для розгляду на семінарських заняттях. При цьому активно запроваджуються елементи дистанційного навчання. Кожен студент самостійно вивчає навчальний

матеріал за допомогою навчальних посібників (програмних підручників та інших текстових матеріалів), програмного нормативно-правового забезпечення, засвоює його визначеними програмою дисципліни частинами, з обов'язковим проведенням викладачем індивідуально-консультативної роботи та здійснення контролю за результатами засвоєння кожної частини курсу.

Дані вказівки покликані допомогти студентам у процесі вивчення навчальної дисципліни «Кримінально-виконавча політика». У них включена тематика та зміст семінарських занять, до яких поданий перелік питань, що будуть розглядатися, контрольних питань, які носять більш конкретизований, деталізований характер, передбачають здійснення узагальнення чи, навпаки, конкретизації окремих положень теми, порівняння нормативних приписів, тлумачення норм, і забезпечують більш глибоке засвоєння теми.

Підготовка до семінарських занять не вимагає перенесення до конспекту положень підручників чи статей нормативно-правових актів, однак для належних, обґрунтованих відповідей, в першу чергу, на контрольні питання, у зошиті повинні бути вказані номери статей, їх положення, висновки по конкретній ситуації.

СТРУКТУРА І ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧА ПОЛІТИКА»

Тема 1. Поняття, принципи, зміст і функції кримінально-виконавчої політики

Поняття і завдання кримінально-виконавчої політики.

Принципи кримінально-виконавчої політики: відповідності кримінально-виконавчої політики іншим елементам політики у сфері боротьби зі злочинністю; невідворотності кримінального покарання; врахування (відповідності) соціально-правової психології; диференціації та індивідуалізації виконання покарання; відновлення соціальної справедливості; доцільності; економії репресій; прогресивної системи виконання й відбування покарання; взаємної відповідальності держави та засудженого; примирення; раціонального застосування заходів переконання й примусу до засуджених; участі громадськості у виконанні кримінального покарання; поєднання всіх елементів мети покарання під час його виконання; комплексного та системного (безперервного) впливу на особу засудженого; погашення й зняття судимості.

Співвідношення та взаємодія кримінально-виконавчої політики України з іншими складовими елементами політики у сфері боротьби зі злочинністю.

Зміст і функції кримінально-виконавчої політики України. Ініціативна, програмно-координаційна, інформаційна, гарантійна, захисна, регулятивна функції кримінально-виконавчої політики.

Фактори формування кримінально-виконавчої політики. Суб'єкти кримінально-виконавчої політики.

Тема 2. Історичний розвиток кримінально-виконавчої політики і пенітенціарної системи в Україні

Кримінально-виконавча політика Київської Русі і феодальної роздробленості (IX–XIV ст.ст.). Кримінально-виконавча політика на українських землях у складі Польщі, Литви, Речі Посполитої (XIV ст. –

середина XVII ст.). Кримінально-виконавча політика козацької держави (середина XVII ст. – середина XVIII ст.). Кримінально-виконавча політика періоду творення Української незалежної держави (1917–1922 рр.). Кримінально-виконавча політика Української РСР (1917–1991 рр.). Кримінально-виконавча політика незалежної Української держави до прийняття Кримінально-виконавчого кодексу України (1991–2003 рр.). Сучасна кримінально-виконавча політика України (2003 р. – до наших днів).

Тема 3. Кримінально-виконавча система України: сучасний стан організації

Загальна характеристика системи органів та установ виконання покарань, що є суб'єктами кримінально-виконавчої політики: сучасний стан організації, існуючі проблеми.

Центральний орган виконавчої влади з питань виконання покарань як основний суб'єкт, що реалізує кримінально-виконавчу політику. Територіальні органи управління Центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань.

Взаємодія органів і установ виконання покарань з іншими державними органами, які реалізують політику у сфері боротьби зі злочинністю.

Тема 4. Пробація як елемент новітньої кримінально-виконавчої політики

Історія пробації. Пробація: поняття та сутність. Завдання пробації. Функції служби пробації. Суб'єкти пробації: міжнародний досвід.

Сучасний стан правового регулювання пробації в Україні. Принципи пробації. Завдання пробації. Підстави для застосування пробації. Види пробації. Досудова пробація. Наглядова пробація. Пенітенціарна пробація. Особливості пробації щодо неповнолітніх. Суб'єкти пробації в Україні. Організація пробації.

Тема 5. Реалізація кримінально-виконавчої політики

Механізм реалізації кримінально-виконавчої політики на сучасному етапі розвитку України. Структура механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України.

Проблеми забезпечення функціонування механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України. Удосконалення механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України.

Тема 6. Міжнародно-правові стандарти поводження із засудженими – основа кримінально-виконавчої політики

Загальна характеристика міжнародно-правових стандартів поводження із засудженими як основа кримінально-виконавчої політики. Універсальні та регіональні міжнародно-правові стандарти як основа кримінально-виконавчої політики. Система міжнародних актів по поводженню із засудженими, які ратифіковані Україною. Поняття, основний зміст та вимоги міжнародних актів щодо умов тримання та поводження із засудженими. Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями. Європейські стандарти поводження із засудженими.

Тема 7. Основні проблеми та тенденції розвитку кримінально-виконавчої політики в Україні

Основні проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики, що потребують розв'язання. Базові проблем, що пов'язані з неізоляційними покараннями. Аналіз базових проблем, що пов'язані з неізоляційними покараннями. Нормативна основа закріплення тенденцій розвитку кримінально-виконавчої: сучасний стан та перспективи.

Тема 8. Оптимізація процесу виконання покарань. Шляхи вдосконалення кримінально-виконавчої політики України

Поняття, сутність оптимізації виконання покарань та основні тенденції формування нормативної бази і впровадження практики виконання кримінальних покарань. Складові елементи оптимізації виконання покарань та фактори, що впливають на її реалізацію. Основні напрями оптимізації процесу виконання покарань.

Шляхи і способи розв'язання проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики. Очікувані результати вдосконалення кримінально-виконавчої політики України.

СЕМІНАРСЬКІ (ПРАКТИЧНІ) ЗАНЯТТЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 1

ТЕМА. Поняття, принципи, зміст і функції кримінально-виконавчої політики

Вивчаючи тему, студенти повинні: володіти інформацією про поняття і завдання кримінально-виконавчої політики та основні підходи до розуміння їхньої сутності науковцями; проаналізувати принципи кримінально-виконавчої політики; знати та характеризувати основні і спеціальні аспекти співвідношення та взаємодія кримінально-виконавчої політики України з іншими складовими елементами політики у сфері боротьби зі злочинністю; розуміти зміст і функції кримінально-виконавчої політики України.

Питання для обговорення:

1. Поняття і завдання кримінально-виконавчої політики.
2. Принципи кримінально-виконавчої політики.
3. Співвідношення та взаємодія кримінально-виконавчої політики України з іншими складовими елементами політики у сфері боротьби зі злочинністю.
4. Зміст і функції кримінально-виконавчої політики України.

Теми наукових (реферативних) повідомлень:

- «Кримінально-виконавча політика у сучасних умовах»
- «Місце кримінально-виконавчої політики у системі політики у сфері боротьби зі злочинністю»

Контрольні питання:

1. Що таке кримінально-виконавча політика?
2. Які завдання кримінально-виконавчої політики Ви знаєте?
3. Назвіть принципи міжнародного кримінально-виконавчої політики.

4. Охарактеризуйте такі принципи кримінально-виконавчої політики як: відповідності кримінально-виконавчої політики іншим елементам політики у сфері боротьби зі злочинністю; невідворотності кримінального покарання; врахування (відповідності) соціально-правової психології; диференціації та індивідуалізації виконання покарання; відновлення соціальної справедливості; доцільності; економії репресій; прогресивної системи виконання й відбування покарання; взаємної відповідальності держави та засудженого; примирення; раціонального застосування заходів переконання й примусу до засуджених; участі громадськості у виконанні кримінального покарання; поєднання всіх елементів мети покарання під час його виконання; комплексного та системного (безперервного) впливу на особу засудженого; погашення й зняття судимості.

5. Поясніть співвідношення кримінально-виконавчої політики України з іншими складовими елементами політики у сфері боротьби зі злочинністю.

6. Розкрийте особливості взаємодії кримінально-виконавчої політики з іншими складовими елементами політики у сфері боротьби зі злочинністю.

7. Розкрити зв'язок міжнародного кримінального права з іншими галузями міжнародного права.

8. Які Ви знаєте функції кримінально-виконавчої політики?

9. Які фактори впливають на формування кримінально-виконавчої політики?

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Тема. Історичний розвиток кримінально-виконавчої політики і пенітенціарної системи в Україні

Вивчаючи тему, студенти повинні: володіти інформацією основні етапи розвитку кримінально-виконавчої політики; бути обізнаними із основоположними досягненнями кримінально-виконавчої політики на різних історичних етапах; володіти інформацією про об'єктивні та суб'єктивні фактори, що впливали на формування і розвиток кримінально-виконавчої політики на різних історичних етапах.

Питання для обговорення:

1. Кримінальна-виконавча політика Київської Русі і феодальної роздробленості (IX–XIV ст.ст.).
2. Кримінальна-виконавча політика на українських землях у складі Польщі, Литви, Речі Посполитої (XIV ст. – середина XVII ст.) .
3. Кримінально-виконавча політика козацької держави (середина XVII ст. – середина XVIII ст.).
4. Кримінально-виконавча політика періоду творення Української незалежної держави (1917–1922 рр.).
5. Кримінально-виконавча політика Української РСР (1917–1991 рр.).
6. Кримінально-виконавча політика незалежної Української держави до прийняття Кримінально-виконавчого кодексу України (1991–2003 рр.).
7. Сучасна кримінально-виконавча політика України (2003 р. – до наших днів).

Теми наукових (реферативних) повідомлень:

1. «Кримінально-виконавча політика XXI століття».
2. «Основні історичні дослідження кримінально-виконавчої політики»

Контрольні питання:

1. Проаналізуйте основні прояви кримінально-виконавчої політики доби Київської Русі.
2. Охарактеризуйте прояви кримінально-виконавчої політики за Литовськими статутами.
3. Проаналізуйте «Права, за якими судиться малоросійський народ» з точки зору закріплення і реалізації кримінально-виконавчої політики.
4. Які основні тенденції кримінально-виконавчої політики були у радянський період?

5. Встановіть спільне і відмінне у кримінально-виконавчій політиці України на початку 90-х років і на даний час.

6. Запропонуйте власну класифікацію основних етапів історичного розвитку кримінально-виконавчої політики і пенітенціарної системи в Україні.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 3

ТЕМА. Кримінально-виконавча система України: сучасний стан організації

Вивчаючи тему, студенти повинні: володіти інформацією про базову характеристику системи органів та установ виконання покарань, що є суб'єктами кримінально-виконавчої політики; знати та характеризувати сучасний стан організації кримінально виконавчої і пенітенціарної системи, їхні існуючі проблеми; знати повноваження Центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань як основного суб'єкта, що реалізує кримінально-виконавчу політику; вміти аналізувати систему територіальних органів управління Центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань; орієнтуватися в особливостях взаємодії органів і установ виконання покарань з іншими державними органами, які реалізують політику у сфері боротьби зі злочинністю.

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика системи органів та установ виконання покарань, що є суб'єктами кримінально-виконавчої політики: сучасний стан організації, існуючі проблеми.

2. Центральний орган виконавчої влади з питань виконання покарань, що реалізує кримінально-виконавчу політику. Територіальні органи управління Центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань.

3. Взаємодія органів і установ виконання покарань з іншими державними органами, які реалізують політику у сфері боротьби зі злочинністю.

Теми наукових (реферативних) повідомлень:

1. «Міністерство юстиції як суб'єкт кримінально-виконавчої політики: європейські стандарти і сучасний стан в Україні».
2. «Новітня роль прокуратури в реалізації кримінально-виконавчої політики»

Контрольні питання:

1. Які органи входять до кримінально-виконавчої системи України?
2. Які установи входять до кримінально-виконавчої системи України?
3. Які функції виконує Центральний орган виконавчої влади з питань виконання покарань як основний суб'єкт, що реалізує кримінально-виконавчу політику?
4. Які базові аспекти взаємодії органів і установ виконання покарань з іншими державними органами, які реалізують політику у сфері боротьби зі злочинністю?

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 4

ТЕМА. Пробація як елемент новітньої кримінально-виконавчої політики

Вивчаючи тему студенти повинні: знати базові етапи розвитку пробації як самостійного інституту на світовому рівні; володіти інформацією про поняття і сутність пробації; знати основні завдання пробації; вміти аналізувати функції пробації; бути обізнаними про суб'єктний склад пробації в різних країнах; знати види пробації; аналізувати особливості пробації щодо неповнолітніх; володіти інформацією про систему організації пробації в Україні.

Питання для обговорення:

1. Історія пробації.
2. Пробація: поняття та сутність.
3. Сучасний стан правового регулювання пробації в Україні.

Теми наукових (реферативних) повідомлень:

«Історія пробації незалежної України»

«Пробація у США»

«Пробація у Великобританії»

Контрольні питання:

1. Що таке пробація?
2. У яких країнах зародилася пробація?
3. Які є підходи до розуміння поняття «пробація»?
4. Які функції пробації Ви знаєте?
5. Які завдання пробації Ви знаєте?
6. Які є види пробації?

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 5

ТЕМА. Реалізація кримінально-виконавчої політики

Вивчаючи тему студенти повинні: володіти інформацією про проблеми забезпечення ефективності реалізації кримінально-виконавчої політики України; знати структуру механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України; проаналізувати проблеми забезпечення функціонування механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України та шляхи удосконалення механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України; дослідити інституційні особливості реформування сучасної кримінально-виконавчої політики України.

Питання для обговорення:

1. Механізм реалізації кримінально-виконавчої політики на сучасному етапі розвитку України.
2. Структура механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України.
3. Проблеми забезпечення функціонування механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України.

4. Удосконалення механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України.

Теми наукових (реферативних) повідомлень:

1. «Факторами, які визначають ефективність реалізації кримінально-виконавчої політики».
2. «Напрямки реформування кримінально-виконавчої політики».

Контрольні питання:

1. Які Ви знаєте про проблеми забезпечення ефективності реалізації кримінально-виконавчої політики?
2. Яка структура механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України?
3. Охарактеризуйте механізм реалізації кримінально-виконавчої політики.
4. Яка структура механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України?
5. Які основні проблеми забезпечення функціонування механізму реалізації кримінально-виконавчої політики?

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 6

**ТЕМА. Міжнародно-правові стандарти поводження із засудженими –
основа кримінально-виконавчої політики**

Вивчаючи тему студенти повинні: знати загальну характеристику міжнародно-правових стандартів поводження із засудженими як основа кримінально-виконавчої політики; дослідити універсальні та регіональні міжнародно-правові стандарти як основа кримінально-виконавчої політики; дослідити систему міжнародних актів по поводженню із засудженими, які ратифіковані Україною; знати основний зміст та вимоги міжнародних актів щодо умов тримання та поводження із засудженими, зокрема Мінімальних

стандартних правила поводження з в'язнями та Європейських стандартів поводження із засудженими.

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика міжнародно-правових стандартів поводження із засудженими.

2. Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями.

3. Європейські стандарти поводження із засудженими.

Теми наукових (реферативних) повідомлень:

«Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями як основа кримінально-виконавчої політики»

«Європейські стандарти поводження із засудженими як основа кримінально-виконавчої політики»

«Сучасний стан і тенденції розвитку міжнародної кримінально-виконавчої політики»

Контрольні питання:

1. Які Ви знаєте міжнародно-правові стандарти поводження із засудженими?

2. Розкрийте систему міжнародних актів по поводженню із засудженими, які ратифіковані Україною.

3. Який вплив міжнародних стандартів поводження із засудженими на формування і реалізацію кримінально-виконавчої політики?

4. Які міжнародні стандарти поводження із засудженими варто врахувати на сучасному етапі розвитку кримінально-виконавчої політики?

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 7

ТЕМА. Основні проблеми та тенденції розвитку кримінально-виконавчої політики в Україні

Вивчаючи тему студенти повинні: володіти інформацією про основні проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики, що потребують розв'язання; знати базові проблем, що пов'язані з неізоляційними покараннями; проаналізувати базові проблеми, що пов'язані з неізоляційними покараннями; бути обізнаними із сучасними нормативним закріпленням тенденцій розвитку кримінально-виконавчої, а також про проекти законодавчих актів у цій сфері (зокрема, про проект закону «Про пенітенціарну систему»).

Питання для обговорення:

1. Основні проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики, що потребують розв'язання.
2. Нормативна основа закріплення тенденції розвитку кримінально-виконавчої: сучасний стан та перспективи.

Теми наукових (реферативних) повідомлень:

1. «Основні проблеми національної кримінально-виконавчої політики: особливості України»
2. «Проект закону «Про пенітенціарну систему»: стан і перспективи»

Контрольні питання:

1. Назвіть основні проблеми сфері кримінально-виконавчої політики?
2. Які проблеми кримінально-виконавчої політики, що пов'язані з неізоляційними покараннями?
3. Які проблеми кримінально-виконавчої політики, що пов'язані з ізоляційними покараннями?
4. Назвіть нормативно-правові акти, що закріплюють основні тенденції кримінально-виконавчої політики?

5. Яка нормотворча діяльність Міністерства освіти і науки України відображає новітні тенденції розвитку кримінально-виконавчої політики?

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 8-9

ТЕМА. Оптимізація процесу виконання покарань. Шляхи вдосконалення кримінально-виконавчої політики України

Вивчаючи тему студенти повинні: знати поняття, сутність оптимізації виконання покарань; розуміти основні тенденції формування нормативної бази і впровадження практики виконання кримінальних покарань; орієнтуватися у складових елементах оптимізації виконання покарань; вміти аналізувати фактори, що впливають на її реалізацію; володіти інформацією про основні напрями оптимізації процесу виконання покарань; аналізувати і пропонувати шляхи і способи розв'язання проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики; визначати очікувані результати вдосконалення кримінально-виконавчої політики України.

Питання для обговорення:

Заняття 1.

1. Поняття, сутність оптимізації виконання покарань та основні тенденції формування нормативної бази і впровадження практики виконання кримінальних покарань

2. Складові елементи оптимізації виконання покарань та фактори, що впливають на її реалізацію

3. Основні напрями оптимізації процесу виконання кримінальних покарань

Заняття 2.

1. Шляхи і способи розв'язання проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики.

2. Очікувані результати вдосконалення кримінально-виконавчої політики України.

Теми наукових (реферативних) повідомлень:

«Оптимізації виконання покарань у працях вітчизняних науковців: аналіз і основні висновки»

«Власна модель кримінально-виконавчої системи України»

Контрольні питання:

1. Що таке оптимізація виконання покарань?
2. Назвіть елементи оптимізації виконання покарань?
3. Які фактори впливають на оптимізацію виконання покарань?
4. Які основні напрями оптимізації процесу виконання покарань?
5. Назвіть шляхи і способи розв'язання проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики?

СЕМІНАРСЬКІ (ПРАКТИЧНІ) ЗАНЯТТЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 1

ТЕМА. Поняття, принципи, зміст і функції кримінально-виконавчої політики

Вивчаючи тему, студенти повинні: володіти інформацією про поняття і завдання кримінально-виконавчої політики та основні підходи до розуміння їхньої сутності науковцями; проаналізувати принципи кримінально-виконавчої політики; знати та характеризувати основні і спеціальні аспекти співвідношення та взаємодія кримінально-виконавчої політики України з іншими складовими елементами політики у сфері боротьби зі злочинністю; розуміти зміст і функції кримінально-виконавчої політики України.

Питання для обговорення:

1. Поняття і завдання кримінально-виконавчої політики.
2. Принципи кримінально-виконавчої політики.
3. Співвідношення та взаємодія кримінально-виконавчої політики України з іншими складовими елементами політики у сфері боротьби зі злочинністю.
4. Зміст і функції кримінально-виконавчої політики України.

Теми наукових (реферативних) повідомлень:

- «Кримінально-виконавча політика у сучасних умовах»
- «Місце кримінально-виконавчої політики у системі політики у сфері боротьби зі злочинністю»

Контрольні питання:

4. Що таке кримінально-виконавча політика?
5. Які завдання кримінально-виконавчої політики Ви знаєте?
6. Назвіть принципи міжнародного кримінально-виконавчої політики.

4. Охарактеризуйте такі принципи кримінально-виконавчої політики як: відповідності кримінально-виконавчої політики іншим елементам політики у сфері боротьби зі злочинністю; невідворотності кримінального покарання; врахування (відповідності) соціально-правової психології; диференціації та індивідуалізації виконання покарання; відновлення соціальної справедливості; доцільності; економії репресій; прогресивної системи виконання й відбування покарання; взаємної відповідальності держави та засудженого; примирення; раціонального застосування заходів переконання й примусу до засуджених; участі громадськості у виконанні кримінального покарання; поєднання всіх елементів мети покарання під час його виконання; комплексного та системного (безперервного) впливу на особу засудженого; погашення й зняття судимості.

5. Поясніть співвідношення кримінально-виконавчої політики України з іншими складовими елементами політики у сфері боротьби зі злочинністю.

6. Розкрийте особливості взаємодії кримінально-виконавчої політики з іншими складовими елементами політики у сфері боротьби зі злочинністю.

7. Розкрити зв'язок міжнародного кримінального права з іншими галузями міжнародного права.

8. Які Ви знаєте функції кримінально-виконавчої політики?

9. Які фактори впливають на формування кримінально-виконавчої політики?

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 2

ТЕМА. Кримінально-виконавча система України: сучасний стан організації

Вивчаючи тему, студенти повинні: володіти інформацією про базову характеристику системи органів та установ виконання покарань, що є суб'єктами кримінально-виконавчої політики; знати та характеризувати сучасний стан організації кримінально виконавчої і пенітенціарної системи, їхні існуючі проблеми; знати повноваження Центрального органу виконавчої влади

з питань виконання покарань як основного суб'єкта, що реалізує кримінально-виконавчу політику; вміти аналізувати систему територіальних органів управління Центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань; орієнтуватися в особливостях взаємодії органів і установ виконання покарань з іншими державними органами, які реалізують політику у сфері боротьби зі злочинністю.

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика системи органів та установ виконання покарань, що є суб'єктами кримінально-виконавчої політики: сучасний стан організації, існуючі проблеми.

2. Центральний орган виконавчої влади з питань виконання покарань, що реалізує кримінально-виконавчу політику. Територіальні органи управління Центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань.

3. Взаємодія органів і установ виконання покарань з іншими державними органами, які реалізують політику у сфері боротьби зі злочинністю.

Теми наукових (реферативних) повідомлень:

1. «Міністерство юстиції як суб'єкт кримінально-виконавчої політики: європейські стандарти і сучасний стан в Україні».

2. «Новітня роль прокуратури в реалізації кримінально-виконавчої політики»

Контрольні питання:

5. Які органи входять до кримінально-виконавчої системи України?

6. Які установи входять до кримінально-виконавчої системи України?

7. Які функції виконує Центральний орган виконавчої влади з питань виконання покарань як основний суб'єкт, що реалізує кримінально-виконавчу політику?

8. Які базові аспекти взаємодії органів і установ виконання покарань з іншими державними органами, які реалізують політику у сфері боротьби зі злочинністю?

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 3

ТЕМА. Реалізація кримінально-виконавчої політики

Вивчаючи тему студенти повинні: володіти інформацією про проблеми забезпечення ефективності реалізації кримінально-виконавчої політики України; знати структуру механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України; проаналізувати проблеми забезпечення функціонування механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України та шляхи удосконалення механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України; дослідити інституційні особливості реформування сучасної кримінально-виконавчої політики України.

Питання для обговорення:

1. Механізм реалізації кримінально-виконавчої політики на сучасному етапі розвитку України.
2. Структура механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України.
3. Проблеми забезпечення функціонування механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України.
4. Удосконалення механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України.

Теми наукових (реферативних) повідомлень:

1. «Факторами, які визначають ефективність реалізації кримінально-виконавчої політики».

2. «Напрямки реформування кримінально-виконавчої політики».

Контрольні питання:

6. Які Ви знаєте про проблеми забезпечення ефективності реалізації кримінально-виконавчої політики?

7. Яка структура механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України?

8. Охарактеризуйте механізм реалізації кримінально-виконавчої політики.

9. Яка структура механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України?

10. Які основні проблеми забезпечення функціонування механізму реалізації кримінально-виконавчої політики?

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 4

ТЕМА. Основні проблеми та тенденції розвитку кримінально-виконавчої політики в Україні

Вивчаючи тему студенти повинні: володіти інформацією про основні проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики, що потребують розв'язання; знати базові проблем, що пов'язані з неізоляційними покараннями; проаналізувати базові проблеми, що пов'язані з неізоляційними покараннями; бути обізнаними із сучасними нормативним закріпленням тенденцій розвитку кримінально-виконавчої, а також про проекти законодавчих актів у цій сфері (зокрема, про проект закону «Про пенітенціарну систему»).

Питання для обговорення:

1. Основні проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики, що потребують розв'язання.

2. Нормативна основа закріплення тенденції розвитку кримінально-виконавчої: сучасний стан та перспективи.

Теми наукових (реферативних) повідомлень:

1. «Основні проблеми національної кримінально-виконавчої політики: особливості України»

2. «Проект закону «Про пенітенціарну систему»: стан і перспективи»

Контрольні питання:

6. Назвіть основні проблеми сфері кримінально-виконавчої політики?

7. Які проблеми кримінально-виконавчої політики, що пов'язані з неізоляційними покараннями?

8. Які проблеми кримінально-виконавчої політики, що пов'язані з ізоляційними покараннями?

9. Назвіть нормативно-правові акти, що закріплюють основні тенденції кримінально-виконавчої політики?

10. Яка нормотворча діяльність Міністерства освіти і науки України відображає новітні тенденції розвитку кримінально-виконавчої політики?

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

I. Нормативно-правові акти:

1. Декларація про захист всіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських чи таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання 09.12.1975 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_084
2. Європейська конвенція про запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижують гідність, поводженню чи покаранню 26. 11. 1987 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_068
3. Європейські пенітенціарні (в'язничні) правила 12.02.1987 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_032
4. Звід принципів захисту всіх осіб, затриманих чи ув'язнених у будь-якій формі 09.12.1988 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_206
5. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 04.11.1950 р. URL http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004
6. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських чи таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання 10.12.1984 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_085
7. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
8. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/page2>
9. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI05. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/page18>
10. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11.07.2003 р. № 1129-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>
11. Мінімальні стандартні правила ООН стосовно заходів, не пов'язаних з тюремним ув'язненням (Токійські правила) 14.12.1990 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_907

12. Мінімальні стандартні правила ООН, які стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх (Пекінські правила) 29.11.1985 р. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_211

13. Мінімальні стандартні правила поводження з ув'язненими 30.08.1955 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_212

14. Правила ООН, які стосуються захисту неповнолітніх, позбавлених волі 14.12.1990 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_205

15. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>

16. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. № 3477-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>

17. Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу щодо адаптації правового статусу засуджених до європейських стандартів: Закон України від 08.04.2014 р. № 1186-VII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1186-18>

18. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23.06.2005 р. № 2713-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2713-15>

19. Про затвердження Порядку здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи із засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі: наказ Міністерства юстиції від 29.01.2019 р. № 272/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0120-19#Text>

20. Про затвердження положень про спостережні комісії та піклувальні ради при спеціальних виховних установах: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.04. 2004 р. № 429. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/429-2004-п>

21. Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: наказ Міністерства юстиції України від 28.08.2018 р. № № 2823/5. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1010-18>

22. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1403-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>

23. Про пробацію: Закон України від 05.02.2015 р. № 160-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/160-19?test=NOaMfL2dtr58Lry6ZiEWNJ7fHI48Us80msh8Ie6>

24. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>

25. Про схвалення Стратегії реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2022-2024 роках: розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.12. 2022 р. № 1153-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1153-2022-%D1%80#n10>

II. Основна література:

1. Автухов К.А. Кримінально-виконавче право: навч. посіб. (відповіді на екзаменаційні питання та питання до практичних занять) / за заг. ред. А. Х. Степанюка. Х.: Право, 2015. 160 с.

2. Богатирьов І. Г. Кримінально-виконавче право : навч. посіб. Чернігів, 1998. 164 с.

3. Богатирьов І. Г. Українська пенітенціарна наука : монографія. Х. : Харків юридичний, 2008. 294 с.

4. Гель А.П. Кримінально-виконавче право України: навч. посіб. / за ред. А. Х. Степанюка. К. : Юрінком Інтер. 2008. 624 с.

5. Кернякевич-Танасійчук Ю.В. Кримінально-виконавча політика України: монографія. Івано-Франківськ: Прикарпат. Нац. Ун-т ім. Василя Стефаника, 2019. 336 с.

6. Кондратішина В. В. Кримінально-виконавча політика України: формування та реалізація : автореф. дис. на здбуття наук. ступеня канд. юрид.

наук : спец. 12.00.08 “Кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право” / Кондратішина В. В. – Львів, 2009. – 17 с.

7. Кримінально-виконавче право: Навчальний посібник / за ред. Т.А. Денисової. К.: Істина, 2008. 400 с.

8. Кримінально-виконавче право України (Загальна та Особлива частини) : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джузи. [2-ге вид.]. К.: Юрінком Інтер, 2002. 448 с.

9. Кримінально-виконавче право України: підручник / за заг. ред. В. М. Трубникова. Х. : Право. 2001.384 с.

10. Кримінально-виконавче право України: підручник / за ред. А. Х. Степанюка. Х.: Право, 2006. - 256с.

11. Кримінально-виконавче право України. Загальна та Особлива частини: підручник / за заг. ред. д.ю.н., проф. О. М. Литвинова та д.ю.н., проф. А. Х. Степанюка. Київ: ВД «Дакор», 2015. 632 с.

12. Кримінально-виконавче право України: підручник: у 2-х т. / А. А. Музика, В. Я. Конопельський, Є.О. Письменський та ін.; за заг. ред. д.ю.н., проф. Є. Ю. Бараша. Київ: Нац. акад. внутр. справ, ФОП Кандиба Т. П., 2018. Т. 1. 364 с. – Т. 2. 622 с.

13. Кримінально-виконавче право України (у схемах та таблицях): навч. посібник / за заг. ред. проф. В. І. Олефіра та проф. О. Г. Колба. Київ, 2016. 264 с.

14. Курс кримінально-виконавчого права України : Загальна та Особлива частини; навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джузи. К. ; Юрінком Інтер, 2000. 304 с.

15. Марисюк К. Б. Кримінально-виконавче право України в схемах і таблицях: навчальний посібник / К. Б. Марисюк. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 422 с.

16. Степанюк А. Х. Втілення міжнародних стандартів у практику діяльності кримінально-виконавчої системи України : монографія / А. Х. Степанюк, І.С. Яковець. Харків : “Кроссроуд”, 2007. 184 с.

17. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави: теоретичні, історичні та правові проблеми: монографія. К.: АТІКА, 2005. 332 с.
18. Фріс П. Л. Політика у сфері боротьби зі злочинністю і права людини: монографія. Прикарпатський юридичний інститут ЛьвДУВС. 2009. – 169.
19. Фріс П. Л. Політика у сфері боротьби зі злочинністю (загальні питання). Політика у сфері боротьби зі злочинністю України: теоретичні та прикладні проблеми: монографія / за заг. ред. проф. П. Л. Фріса та проф. В. Б. Харченка. Івано-Франківськ–Харків, 2016. С. 10–24.
20. Яцишин М. М. Історико-правові засади кримінально-виконавчої політики України: монографія. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. 440 с.

III. Додаткова література:

1. Гранкіна В. І. Щодо впровадження інституту пробації в Україні. *Правовий часопис Донбасу*. 2020. № 2 (71). С. 135-141.
2. Журавель Д.В., Крайник Г.С. Аналіз мінімальних стандартів правил поводження з в'язнями (правил Нельсона Мандела) через призму недосконалостей їх використання на теренах України. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. № 9(49), 3 т., 2018. С. 31-33.
3. Іваньков О.І. Міжнародно-правові стандарти у сфері забезпечення захисту прав засуджених до позбавлення волі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2016.- 16 с.
4. Кернякевич-Танасійчук Ю. Система принципів кримінально-виконавчої політики України. *Jurnalul juridicnational: teorie si practica*. 2016. № 4 (20). С. 161-166. URL: <http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2016/4/36.pdf>.
5. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Щодо визначення поняття «кримінально-виконавча політика». *Наук. вісн. Міжнародного гуманітарного ун-ту*. 2015. № 18. Т. 2. С. 89–91.

6. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Суб'єкти кримінально-виконавчої політики України. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 1. С. 275–277. URL: http://www.pap.in.ua/1_2016/82.pdf.
7. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Взаємозв'язок кримінально-виконавчої та кримінально-правової політики України. *Право і суспільство*. 2017. № 1. С. 218–223.
8. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Напрями взаємодії кримінально-виконавчої та кримінальної процесуальної політики України. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 1. Том 1. С. 127–130.
9. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Завдання кримінально-виконавчої політики України. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей*. Випуск 41. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2016. С. 47-58.
10. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Періодизація становлення та розвитку кримінально-виконавчої політики України. *Часопис Київського університету права*. 2016. № 3. С. 329–333.
11. Кернякевич-Танасійчук Ю.В. Участь громадськості у формуванні та реалізації кримінально-виконавчої політики України. *Приватне та публічне право*. 2018. Випуск №1. С.123-126.
12. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Оптимізація кримінально-виконавчої політики на стадії її реалізації. *Право і суспільство*. 2018. № 2. Ч. 2. С. 168–173.
13. Кутєпов М. Ю. Кримінологічні засади формування кримінально-виконавчої політики України на сучасному етапі : дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2015. 203 с.
14. Маршуба М. О. Служба пробації в Україні: проблеми впровадження в систему кримінальної юстиції. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2016. № 19. С. 113-115.

15. Огородник Є. І. Механізм реалізації кримінально-виконавчої політики України та її реформування на сучасному етапі : дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2017. 218 с.

16. Огородник Є. І. Удосконалення механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України. *Наше право*. 2016. № 2. С. 118–124.

17. Чернишов Д. В. Сучасний стан упровадження пробації в Україні. *Теоретичні та практичні аспекти інституту пробації в Україні*: матеріали міжнар. круглого столу (Київ, 22 червня 2018 року). Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. С. 138–142.

18. Шкута О. О. Концептуальні принципи пенітенціарної політики України. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 5 (243). С. 81–85.

19. Шкута О. О. Теоретико-прикладні засади функціонування кримінально-виконавчої системи України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. Ірпінь, 2018. 18 с.

20. Шкута О. О. Деякі проблемні питання реформування державної пенітенціарної служби України. *Нові завдання та напрямки розвитку юридичної науки у XXI столітті* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Одеса, 26–27 лют. 2016 р.). Одеса : Міжнарод. гуманітар. ун-т ; Ін-т нац. та міжнарод. права ; Півден. регіон. центр Нац. академії правових наук України, 2016. С. 170–172.

21. Ягунов Д. В. Державне управління пенітенціарною системою України: механізм ресоціалізації засуджених: автореф. дис. ... канд. наук з держ. управління. Одеса, 2004. 21 с.

22. Ягунов Д. В. Пенітенціарна система України: історичний розвиток, сучасні проблеми та перспективи реформування: монографія / Д. В. Ягунов; Державна пенітенціарна служба України. 4-те вид., перероб. та доп. Одеса: Фенікс, 2011. 446 с.

23. Яковець І. С. Загальні підходи до визначення методів оптимізації процесу виконання кримінальних покарань. *Питання боротьби зі злочинністю: збірник наукових праць*. 2014. Випуск 27. С. 166–173.

24. Яковець І. С. Загальнонауковий підхід до визначення категорії «оптимізація процесу виконання кримінальних покарань». *Питання боротьби зі злочинністю: збірник наукових праць*. 2013. Випуск 25. С. 149–159.

25. Яковець І. С. Теоретичні та прикладні засади оптимізації процесу виконання кримінальних покарань: монографія. Харків: Право, 2013. 392 с.